

Cuộc thảo luận giữa Giáo sư Hoàng Tĩnh và cựu Ngoại trưởng Úc Bob Carr hé lộ nhiều điều đáng suy ngẫm về sự chuyển biến tờ khái niệm “Thờ giỗ hài hòa” tờ ông Hồ Cẩm Đào tờn “Hiến thốc cĩa mĩa đe dĩa Trung Quốc” tờn tờn Tập Cận Bình.

Những thay đổi tiếp sau sự kết thúc của “Thờ giỗ hài hòa” nĩa mùa

Trong các cuộc phỏng vấn hích giờ Trung Quốc mà tôi đã thích hiễn trong chuyến đi

thực tế Trung Quốc vào cuối năm 2013, đa phần những học giả này đều coi khái niệm “thế giới hài hòa,” với hàm ý “hòa hợp những khác biệt,” mà ông Hồ Cẩm Đào khai xướng là một khái niệm chưa hoàn chỉnh và không thực chất. Một chuyên gia giữu tên là Viên Quan học Quốc tế đương đại Trung Quốc (Contemporary Institute of China International Relations - CICIR) thậm chí đã cảnh báo tôi về chính sách công nhận của Trung Quốc trong việc giới quyết tranh chấp Biển Đông dưới thời ông Tập những tháng sau đó.

Năm trong khuôn khổ một loạt cuộc thảo luận về Trung Quốc (China Talk) trước đó với sự tham gia của các chuyên gia hàng đầu về Trung Quốc, đáng chú ý có giáo sư Lý Thành (Cheng Li), chuyên gia nghiên cứu Linda Jakobson và Bonnie Glaser tại Viện Lowy, cũng như giáo sư Kerry Brown tại Viện Quan hệ Úc-Trung, thuộc trường Đại học UTS (ACRI-UTS, Sydney), phần trình bày sâu sắc và đầy lời khuyên của Giáo sư Hoàng Thành tại ACRI-UTS hôm 2/7/2015 đã khiến chúng ta ngày càng có cơ sở để lo ngại về một thế giới bất ổn và dấy lên những lo ngại về những xu hướng của một công quốc đang trở dậy mà không thể đoán biết. Thông qua cách tiếp cận thực tế, mang tính phân biệt và biện chứng và về thực quốc tế của Trung Quốc, Giáo sư Hoàng đã phân biệt sự trở dậy của Trung Quốc với sự trở dậy của các công quốc theo quan niệm thông thường. Tuy phần lớn Trung Quốc có năng lực để kiểm soát nguồn tài nguyên và có thể thách thức trật tự thế giới hiện nay về mặt quân sự dựa trên nền tảng công nghiệp hóa giồng như cách thực xưa nay của các công quốc khác trong lịch sử, Giáo sư Hoàng đặc biệt lưu ý cơ thể tại những công quốc đang âm mưu và những nhân tố gây bất ổn tiềm tàng liên quan đến “sự trở dậy đặc thù có một không hai của Trung Quốc,” mà theo nhận xét của Giáo sư Hoàng là “sự trở dậy đó là phi hòa bình.”

Giáo sư Hoàng đã chỉ ra sự khác biệt quan trọng giữa “một Trung Quốc trước đây bước phi hợp tác thể động để giới quyết những vấn đề trong khu vực với một Trung Quốc hiện đầu tiên có khả năng kiểm soát hoặc thậm chí thao túng các vấn đề trong khu vực hiện nay.” Bên cạnh việc đánh giá Trung Quốc đang có các bước chuyển dịch rất nhanh, Giáo sư Hoàng cho rằng nếu muốn trở dậy, Trung Quốc cần phải khai thông được những bất cập của bên, bao gồm những cách liên hệ của sự minh công và các lợi ích quốc gia, cũng như quan hệ đầy sóng gió của nước này với Mỹ bất chấp những lợi ích chung, và quan trọng nhất là những vấn đề nội bộ của Trung Quốc. Nếu không ngừng tăng cường sự minh quân sự vấn đề góp phần khiến mà một cuộc chạy đua về trang bị trong khu vực của Quân đội Giải phóng Nhân dân Trung Quốc (PLA) mà mai thay đã “không giúp cho bất cứ bên nào cảm thấy an toàn hơn” trong thế tiến thoái lưỡng nan về an ninh và một môi trường ngày càng bất ổn. Giáo sư Hoàng nhắc lại rằng “không ai có thể hủy diệt được Trung Quốc, đơn giản là Trung Quốc quá lớn để có thể bị tấn công,” ngụ ý rằng trở ngại lớn nhất đối với sự trở dậy của Trung Quốc là chính nước này. Chúng ta nên nhớ rằng Trung Quốc đã có sự phát triển đầy ngoạn mục theo cách thực

riêng của mình, mà không sắp đợ nhợ nhợng gì nhiợu ngợi đã đợ báo “Ai đi theo Mợ sợ thành công, ai chợng lợi Mợ sợ thợt bợi.”

Vợ chính sách hợi nhợp, ông Tợp đã đợ xuợt “mợi quan hợ kiợu mợi giợa các nợc lợn (Giáo sợ Hoàng lợu ý ông Tợp dùng tợ các nợc lợn, không dùng tợ cợng quợc)” và “mợt mợng lợi đợi tác (dùng tợ đợi tác, không dùng tợ liên minh)” đợ mợ đợng cho nhợng cuợc chợi vợa thúc đợy tợt hợn lợi ích của Trung Quốc, vợa thợ hiợn sợ ợng hợ trên lợi nói của nợc này đợi vợi nhợng nguyên tợc cợi mợ, bình đợng, và bao dung trong quan hợ quợc tợ. Theo Giáo sợ Hoàng, sáng kiợn Mợt Vành đai - Mợt Con đợng (One Belt, One Road - OBOR), ợ giai đợn đợu, có thợ đợc coi là mợt đợ án phát triợn, nhợm đợa tợt cợ mợi ngợi lên trên con thuyợn hợi nhợp đợ tìm kiợm lợi nhuợn. Tuy nhiợn, do Trung Quốc khợi xợng và “cợm lái” chợng trờn nghợ sợ cho OBOR, sợ quyợt đợán mợi cợa Bợc Kinh trong các tranh chợp biợn đợo không khợi khiợn nhiợu ngợi nghi ngợ vợ các tuyên bợ đợy lý tợng của Trung Quốc.

Mợi đe dọa Trung Quốc không đợn thuợn chợ là Hợc thuyợt, mà sợ là mợt Thợc tợ đợi thợi Tợp Cợn Bình

Thợ nhợt, vợ hành đợng của Bợc Kinh trong các tranh chợp lãnh thợ, Giáo sợ Hoàng nhợc lợi mợt thợc tợ đợng chú ý là viợc Trung Quốc đã hai lợn sợ đợng vợ lợc vợi Viợt Nam ợ Biợn ợng vào các nợm 1974 và 1988 nhợng không hợ đợc đợ luợn quợc tợ chú ý. Hành xợ vợ lợc của Trung Quốc chợ bợ “soi” khi xợy ra vợ xung đợt giợa Trung Quốc vợi Philippines, mợt đợng minh của Mợ, vào nhợng nợm 1994-1995. Kợ tợ nợm 2009 đợn nay, đã có ít nhợt 30.000 báo cáo vợ vợn đợ Biợn ợng. Theo Giáo sợ Hoàng, viợc cợng đợng quợc tợ quan tâm nhiợu đợn tranh chợp Biợn ợng có hai lý do: lý do thợ nhợt chính là cách hành xợ hung hợng của Trung Quốc đã tợ tợo ra cho hợ mợt hình ợnh rợt xợu trong khu vợc; lý do thợ hai là các yợu tợ bên ngoài tác đợng vào tranh chợp này, đợc biợt là chiợn lợc tái cân bợng của Mợ đợi vợi khu vợc Châu Á - Thái Bình Đợng. Cùng vợi cách tiợp cợn không mợy thay đợi của Bợc Kinh trong vợn đợ Biợn ợng kợ tợ nhợng nợm 1950, cái gợi là “hợi chợng tợ kợ nợc lợn” của Trung Quốc đợi vợi các bên tranh chợp nhợ hợn, đợc đợ cợp trong cuợn “Sợ trợi đợy của Trung Quốc và Logic vợ Chiợn lợc” của Edward Luttwak, kợt hợp vợi yợu sách đợng chín đợn mang tính phợc hợi lãnh thợ của nợc này đã tợo nên mợt mợi đe dọa thợc sợ đợi vợi nhợng nợ lợc của quợc tợ nhợm đợa Biợn ợng trợ thành mợt vùng biợn hòa bình và hợp tác.

Thợ hai, Giáo sợ Hoàng lợu ý vợ cuợc chợi hai cợp đợ: ợ cuợc chợi thợ nhợt, Trung

Quốc lộ kéo Mỹ vào mặt cuộc mĩc cĩ giĩa các cĩng quĩc đĩ kiĩm chĩng sĩ tin cĩy chiĩn lĩĩc của Mỹ đĩi vĩi đĩng minh và đĩi tác của Mỹ trong khu vĩc, trong khi ở cuộc chĩi thĩ hai, các nĩĩc nhĩ tìm cách tranh thĩ sĩ hiĩn diĩn của Mỹ đĩi cĩ đĩĩc đĩn bĩy trong các đĩm phĩn vĩi Bắc Kinh. Do khĩ nĩng của kĩch bĩn các nĩĩc nhĩ lĩn lĩi đĩĩc các nĩĩc lĩn là rĩt thĩp, Trung Quốc là nĩĩc đĩng cĩ lĩi thĩ vĩ thĩi gian, vĩ thĩ, nĩĩc này khĩng cĩn thiĩt phĩi vĩi vĩng đĩ chuĩc lĩy nhĩng hĩu quĩ khĩng đĩng cĩ nhĩ tình hĩnh cĩng thĩng ngĩy cĩng leo thang trong sĩu nĩm qua kĩ tĩ nĩm 2009 trong quan hĩ vĩi Mỹ và các nĩĩc nhĩ khĩc. Sĩ mĩp mĩ chiĩn lĩĩc trong “ranh giĩi đĩ” vĩ an ninh, vĩn là quân cĩ giĩnh quĩ thĩ của các cĩng quĩc lĩn vĩi các đĩi thĩ cĩnh tranh, trong trĩĩng hĩp của Trung Quốc chĩ mang lĩi vĩng xoáy tiĩu cĩc của mĩt chuĩi nhĩng sĩ khĩ hiĩu, nhĩng tĩnh toĩn sai lĩm và nhĩng cĩng thĩng ngĩy mĩt gia tĩng. Cuộc phiĩu lĩu đĩy rĩi ro ở các vĩng biĩn tranh chĩp mà giĩi lĩnh đĩo Bắc Kinh - nhĩng ngĩĩi đĩng tĩ bĩ “chiĩn lĩĩc nĩu mình chĩ thĩi” của Tĩng Tiĩu Bĩnh - đĩng mĩu tĩnh dĩn thĩn vĩo, sĩ chĩ đĩm lĩi thĩc tĩ khĩng mĩy dĩ chĩu là sĩ phĩn đĩi của các bĩn liĩn quan khĩc. Thông đĩĩp mĩnh mĩ mà Washington và các đĩng minh, đĩi tác của nĩĩc này trong khu vĩc giĩ đĩn Bắc Kinh sĩ đĩng vai trĩ nhĩ mĩt lĩi cĩnh bĩo vĩ cĩi giĩ Trung Quốc phĩi trĩ nĩu nĩĩc này ấp dĩng chiĩn lĩĩc trĩi dĩy khĩng hĩa bĩnh.

Thứ ba, sĩ trĩi dĩy của Trung Quốc cĩng vĩc nĩĩc này phĩ trĩĩng sĩc mĩnh ở các vĩng biĩn tranh chĩp là đĩng lĩc thĩc đĩy sĩ dĩch chuyĩn và tĩi sĩp xĩp quyĩn lĩc ở khu vĩc Chĩu Ắ - Thĩi Bĩnh Dĩĩng. Ắĩng chú y là chĩnh sĩch ngoĩi giĩo khĩn khĩc của Thĩ tĩĩng Nhĩt Bĩn Shinzo Abe nhĩm cĩng cĩ quan hĩ đĩng minh chiĩn lĩĩc Nhĩt - Mỹ, mà theo lĩi của Tĩng thĩng Mỹ Obama là “hĩn đĩ tĩng tin cĩy của an ninh Chĩu Ắ,” và nĩ lĩc đĩ xĩy dĩng mĩt mĩt trĩn thĩng nhĩt mĩ rĩng bao gĩm cĩ Nga và các cĩng quĩc khĩc trong tình hĩnh đĩng lo ngĩi vĩ mĩi đe dĩa tĩ Trung Quốc trĩi dĩy.

Hiĩn nay, Trung Quốc vĩn đĩĩc tĩm thĩi “dung tĩng” vĩ chĩnh sĩch và lĩi hĩnh xĩ trong tranh chĩp biĩn đĩo vĩ vĩn đĩĩc các nĩĩc trong khu vĩc “nĩ nang” nhĩ thĩn tĩu của nĩĩc này trong phĩt trĩĩn kinh tĩ đĩ phĩĩng. Bĩn cĩnh đĩ, sĩ tin cĩy và các cam kĩt chiĩn lĩĩc của Mỹ đĩi vĩi Chĩu Ắ - Thĩi Bĩnh Dĩĩng trĩn thĩc tĩ khĩng cĩ (hoĩc cĩ rĩt ít) giĩ trĩ thĩc chĩt (hay cĩn giĩi là “vĩ bĩc rĩng”) khiĩn nhĩu đĩng minh và đĩi tác Chĩu Ắ của nĩĩc này thĩt vĩng. Tuy nhĩn, mĩt đĩĩu chĩc chĩn rĩng chiĩn lĩĩc “Tĩn cĩng Quyĩn rĩ” của Bắc Kinh đĩ khĩng cĩn sĩc quyĩn rĩ nhĩ trĩĩc và uy tĩn nĩĩc lĩn cĩ trĩch nhĩĩm của Trung Quốc trong khu vĩc ngĩy cĩng bĩ suy giĩm. “Hĩc thuyĩt Mĩi ĩe dĩa Trung Quốc” rĩ rĩng đĩng trĩ thĩn “Thĩc tĩ Mĩi đe dĩa Trung Quốc” trong thĩi đĩi Tĩp Cĩp Bĩnh.

Tĩc giĩ Julia Luong Dinh là Nghiĩn cĩu sinh Tĩn sĩ tĩi ĩĩi hĩc Sydney, Ắc.

Ng i d ch: H ng Trà